

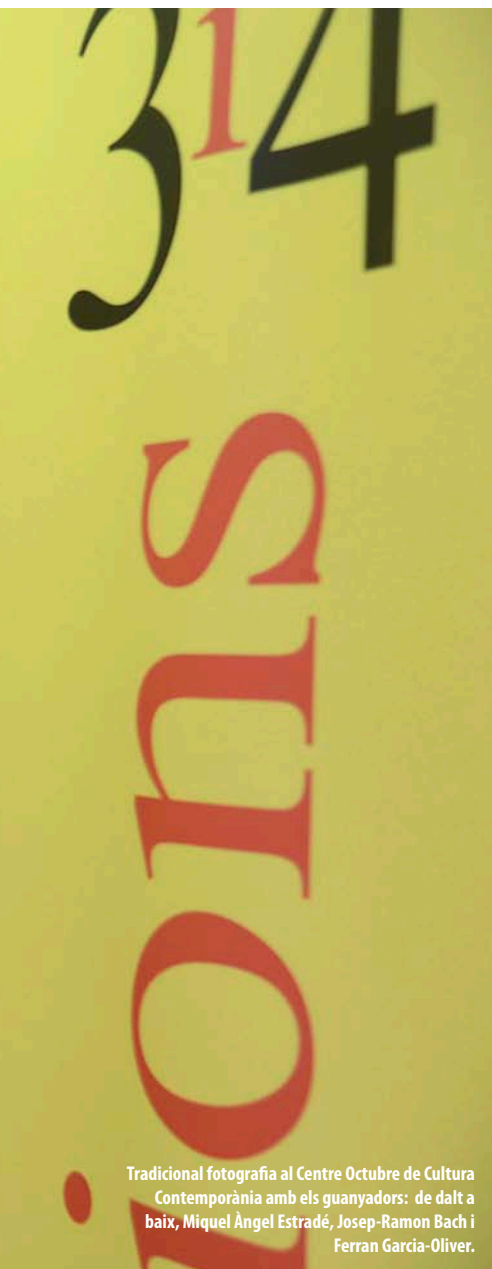

Estradé, Bach i Garcia-Oliver, nous noms en el palmarès dels Octubre

CULTURA

Un assaigí en sèrie a la ciutat de Lleida, una reflexió poètica sobre el temps i la vellesa i un assaigí sobre els orígens valencians, les temàtiques de les obres que han resultat guanyadores de la 44 edició dels Premis Octubre que organitza l'editorial Tres i Quatre. Els seus autors, el narrador Miquel Àngel Estradé, el poeta Josep-Ramon Bach i l'assagista Ferran Garcia-Oliver.

*Text de Xavier Aliaga
Fotografia de Prats i Camps*

Tradicional fotografia al Centre Octubre de Cultura Contemporània amb els guanyadors: de dalt a baix, Miquel Àngel Estradé, Josep-Ramon Bach i Ferran Garcia-Oliver.

L'activista i polític Miquel Àngel Estradé, alcalde de les Borges Blanques en diferents etapes (entre 1995 i 2003 i durant el període del 2007 al 2011), a més de diputat, és el nou guanyador de l'Andròmina de narrativa, dotat amb 10.000 euros. Estradé ja havia publicat un grapat de llibres d'assaig polític, alguns de títols premonitoris (*Del catalanisme possibilista al nacionalisme radical*, 1989, *El fracàs d'un Estat*, 1995 o *Nacionalisme i globalització*, 2002) i l'any 2014 debutà

en la narrativa amb una novel·la llegidora i amb una trama agosarada, *L'home impassible* (Gregal, 2014), la història de dos pistolers de l'IRA que acaben embolicats en una sèrie de successos de la Guerra Civil. El llibre va merèixer el premi Gregal de Novel·la Històrica.

En el seu segon assalt narratiu que serà publicat -té tres novel·les més al calaix-, *L'assassí que llegia Vidal Vidal*, Estradé torna a plantejar una trama poc convencional a casa nostra, un *thriller* sobre un assassí en sèrie a la ciutat de Lleida els crims del qual tenen a veure amb les obres de l'escriptor Vidal Vidal. El fet que es tracte d'un escriptor real condimenta la història. I també la figura d'un assassí que "mata per avorriment, gent sola, benestant, i també avorrida". Crims que donen "un nou sentit a la vida de molta gent, periodistes, policies, escriptors fracassats o joves que fan accions a les xarxes demanant més assassinats". En acabant, hi havia la intenció, reconeguda pel jurat -format per Tomàs Llopis, l'editora de Tres i Quatre Laia Climent i Maria Antònia Oliver-, de fer una novel·la diferent dins del gènere negre. "És una novel·la que sorprèn moltíssim", va resumir Tomàs Llopis durant l'habitual roda de premsa del matí, a banda de destacar la unanimitat absoluta a l'hora de decidir aquest premi.

Escriure per ser estimat

Més disputat va ser el premi Vicent Andrés Estellés de Poesia. Vicenç Altaió, membre del jurat, destacà el "nivell altíssim, molt òptim i satisfactori" dels originals presentats a concurs, amb "deu llibres premiables" i tres finalistes que generaren més de tres hores de deliberacions. En acabant, el jurat, conformat també per Ester Xargay i Ricard Mirabete, es va decidir pel poemari *Secreta dàlia*, de Josep-Ramon Bach (Sabadell, 1946), un veterà poeta i dramaturg, amb una vintena llarga de llibres publicats. Bach s'adjudica el guardó més important de la seua carrera amb una reflexió poètica sobre el temps i la vellesa i, en

paraules d'Altaió, per haver construït "un continuïum d'imatges poètiques reproduïdes sobre el flux de la memòria". "Una escriptura entesa com una feridura moral", reblà Altaió.

"Sóc un autor moral", concedí Bach, "que està reflexionant sobre el pes del temps i l'entrada a una edat prou notòria. Escriure és viure", digué, al temps que destacà la mirada del seu llibre cap al passat del cinema i l'art, amb referències com ara Joan Miró o Rita Hayworth o Lorca. "Demano perdó per presentar-me a concursos, però necessito que m'estimin", bromejà l'autor en resposta a una pregunta llançada per Altaió.

L'ADN dels valencians

D'una altra banda, el catedràtic d'història medieval Ferran Garcia-Oliver (Beniopa, la Safor, 1957), escriptor i investigador amb una llarga trajectòria també, guanyador entre altres del premi Carles Rahola d'assaig, sumà el Joan Fuster al seu currículum gràcies a *Nació, ancestres i ADN*, una reacció a l'intent de fixar l'essència valenciana en èpoques tan pretèrites com l'existència dels ibers o, fins i tot, el paleolític. Operacions de la dreta més rànica del País Valencià per obviar les capes i aportacions que han anat sumant-se amb posterioritat per motius ideològics. "Barbaritats que, fins i tot, han arribat a les Corts Valencianes", advertí l'autor.

El portaveu del jurat, Albert Sáez, format també per Aitana Guia i Antoni Furió, definí l'obra com un "assaig pur" que tracta una temàtica, la de la definició de la identitat, "molt actual". Sáez, amb tot, posà l'accent en el fet que "es tracta d'un text molt fusterià. Té la contundència de Fuster i és un molt bon assaig", afegí. Després d'això recordà que el guardó "porta el nom de Joan Fuster, no és un premi d'assaig en abstracte".

L'editora Laia Climent, d'una altra banda, destacà la presentació de 151 obres, "un 12 per cent més que l'any passat". Un certamen enguany, ateses les circumstàncies de canvi polític, "molt especial". ●